

Брюксел, 10 септември 2026 г.
(OR. en)

13008/26

COPEN 325
JAI 1123
EUROJUST 50
CYBER 362
DROIPEN 134
ENFOPOL 309
TELECOM 418
EJUSTICE 37
MI 867
CT 104
DATAPROTECT 268

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	10 септември 2026 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2026) 459 final
Относно:	Препоръка за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА за разрешаване на започването на преговори по споразумения между Съюза и Боливия, Канада, Чили, Коста Рика, Еквадор, Панама, Перу и Обединените арабски емирства за сътрудничество между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и компетентните органи за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси на тези трети държави

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 459 final.

Приложение: COM(2026) 459 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 10.9.2026 г.
COM(2026) 459 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори по споразумения между Съюза и Боливия, Канада, Чили, Коста Рика, Еквадор, Панама, Перу и Обединените арабски емирства за сътрудничество между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и компетентните органи за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси на тези трети държави

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕПОРЪКАТА

• Основания и цели на препоръката

В глобализирания свят, в който тежката престъпност и тероризмът все по-често имат транснационално и поливалентно измерение, правоприлагащите и съдебните органи следва да могат пълноценно да си сътрудничат с външни партньори, за да гарантират сигурността на своите граждани. Следователно ролята на Евроюст да улеснява съдебното сътрудничество с трети държави следва да бъде доразвита, тъй като това сътрудничество е от съществено значение за събирането на доказателства за успешното провеждане на наказателното преследване и за изправянето пред съда на членовете на престъпните мрежи. За тази цел Комисията понастоящем преразглежда мандата на Евроюст, за да засили допълнително нейната роля и подкрепата ѝ за националните компетентни органи при улесняването на съдебното сътрудничество с трети държави.

В различните стратегии и планове за действие, приети от Европейската комисия през последните години, се подчертава последователно важността на обмена на информация и тясното сътрудничество с международните партньори. Например в *Стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021—2025 г.*¹ се подчертават нарастващата сложност на новите престъпни групи и техните транснационални, основани на мрежи структури. *Стратегията за вътрешна сигурност ProtectEU*², представена на 1 април 2025 г., има за цел да обедини съществуващите рамки за сигурност, като същевременно допълнително укрепи капацитета на Евроюст за борба с тежката престъпност с трансгранично измерение и като разшири нейния набор от оперативни инструменти.

За да изпълнява ефективно тези задачи, Евроюст следва да си сътрудничи по-интензивно с държави извън Европейския съюз чрез сключването на международни споразумения, които подобряват съдебното сътрудничество с Агенцията. Тези споразумения имат особено значителен принос за борбата с транснационалната престъпност, тъй като позволяват бърз обмен на лични данни и командироване на прокурор за връзка от държавата партньор в Евроюст. Тези мерки предоставят на Евроюст основни инструменти за засилване на оперативното сътрудничество с международните ѝ партньори, като например съвместни екипи за разследване. Евроюст е сключила 12 споразумения за сътрудничество, които позволяват систематичен обмен на лични данни с Черна гора, Украйна, Молдова, Лихтенщайн, Швейцария, Северна Македония, САЩ, Исландия, Норвегия, Грузия, Албания и Сърбия. Съгласно член 80, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2018/1727³ (Регламента за Евроюст) тези споразумения за сътрудничество остават в сила.

От 12 декември 2019 г. — началната дата на прилагане на Регламента за Евроюст, и съгласно Договора Комисията отговаря от името на Съюза за договарянето на международни споразумения с трети държави за сътрудничество с Евроюст. Въпреки

¹ Съобщение на Комисията — Стратегия на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021—2025 г. (COM(2021) 170 final).

² Съобщение на Комисията — ProtectEU: европейска стратегия за вътрешна сигурност (COM(2025) 148 final).

³ Регламент (ЕС) 2018/1727 от 14 ноември 2018 г. (ОВ L 295, стр. 138, 21.11.2018 г.). Вж. 12 споразумения за сътрудничество, <https://www.eurojust.europa.eu/states-and-partners/third-countries/agreements-cooperation>.

че Евроюст може независимо да установява и поддържа отношения на сътрудничество с външни партньори чрез работни договорености в съответствие с глава V от регламента, тези договорености сами по себе си не представляват правно основание за обмен на лични данни с оперативно значение. С тях на Евроюст се позволява да започне институционални контакти с компетентните органи на държавите партньори, но сами по себе си тези договорености не са достатъчни, за да дадат възможност за ефективно съдебно сътрудничество.

Ето защо на 1 март 2021 г. Съветът упълномощи Комисията да договори международни споразумения с 13 трети държави (*Алжир, Аржентина, Армения, Босна и Херцеговина, Бразилия, Колумбия, Египет, Израел, Йордания, Ливан, Мароко, Тунис и Турция*) за съдебно сътрудничество между Евроюст и компетентните органи на тези държави. Оттогава Европейският съюз е сключил споразумения с Армения⁴, Босна и Херцеговина⁵ и Ливан⁶. Освен това приключиха преговорите с Алжир, като през март 2026 г. текстът беше договорен в Съвета на техническо равнище. Комисията приключи преговорите с Колумбия през юни 2026 г. В Споразумението за търговия и сътрудничество (СТС) са включени разпореда относно сътрудничеството между компетентните органи на Обединеното кралство и Евроюст⁷.

Като взема предвид политическите стратегии, оперативните нужди на съдебните органи в целия Европейски съюз и потенциалните ползи от по-тесното сътрудничество в световен мащаб, Комисията счита, че е необходимо да поиска разрешение за договаряне на международни споразумения с допълнителни трети държави, за да се засили сътрудничеството на Евроюст с техните компетентни органи при разследването и наказателното преследване на тежката престъпност с трансгранично измерение. Причините, поради които Комисията предлага осемте държави (Боливия, Канада, Чили, Коста Рика, Еквадор, Панама, Перу и Обединените арабски емирства (ОАЕ)), се дължат на нейната оценка на приоритетните държави съобразно следните критерии:

Един от основните критерии са **оперативните нужди** на Евроюст, както е посочено в нейната стратегия за сътрудничество с международните партньори за периода 2024—2027 г.⁸ В посочената стратегия, представена на Комисията за преглед съгласно член 52, параграф 1 от Регламента за Евроюст, Евроюст установи особена оперативна необходимост от сътрудничество с Боливия, Еквадор, Мексико, Нигерия, Перу и ОАЕ. Канада, Панама и ОАЕ вече бяха установени в предишната стратегия на Евроюст (2020—2024 г.) и тяхното оперативно значение беше потвърдено в последната стратегия. В допълнителни оценки на Евроюст беше посочена оперативна необходимост от засилване на сътрудничеството с допълнителни държави, в това число Чили и Коста Рика. За тези две държави Евроюст установи експоненциален ръст на броя на исканията за съдебна координация и сътрудничество, който се увеличи от 5 искания през 2024 г. на 27 през 2025 г. Броят на сложните случаи (т.е. тези, при които

⁴ Подписано на 5 април 2024 г.; Съветът прие своето решение за сключване на 10 октомври 2024 г., ОВ L, 31.10.2024 г. [EUR-Lex — 22024A02737 — BG — EUR-Lex](#).

⁵ Подписано на 28 октомври 2024 г.; Съветът прие своето решение за сключване на 14 април 2025 г., ОВ L, 7.5.2025 г. https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_internation/2025/867/oj/eng.

⁶ Подписано на 2 декември 2025 г., Съветът прие своето решение за сключване на 4 юни 2026 г., ОВ L 3.7.2026 г., <http://data.europa.eu/eli/dec/2026/1522/oj>.

⁷ Споразумение за търговия и сътрудничество (СТС) между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, ОВ L 149, 30.4.2021 г., [https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689\(1\)/oj](https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj).

⁸ <https://www.eurojust.europa.eu/states-and-partners/third-countries/strategy-cooperation-international-partners>.

се изискват няколко координационни срещи или създаването на съвместни екипи за разследване) също се увеличи по подобен начин — от нито един случай през 2023 г. на шест през 2025 г.

Друг критерий е **интересът на третата държава** към сключването на такива споразумения. В това отношение неотдавнашните контакти на високо равнище показват особено силен интерес към договарянето на споразумение за сътрудничество с Евроюст от страна на Канада, Чили, Коста Рика, Еквадор, Панама, Перу и Обединените арабски емирства.

Основен **стратегически** критерий е засилването на сътрудничеството с онези трети държави, които могат да окажат значително въздействие върху европейската **сигурност**. Това може да се дължи на географски или стратегически съображения — както в случая с държавите от Латинска Америка — с цел справяне с общите заплахи за сигурността, по-специално в областта на организираната престъпност, трафика на наркотици и киберпрестъпността, както е посочено от Комисията в нейната стратегия за вътрешна сигурност ProtectEU⁹. Оперативната полза може да произтича и от взаимен интерес, особено когато вече е налице ефективно сътрудничество. Например Канада получава голям брой искания за правна взаимопомощ от държави членки, което отразява значението ѝ на партньор при разглеждането на трансгранични дела.

Най-голямата част от предложените държави са от Латинска Америка. Това е в съответствие не само със стратегията за вътрешна сигурност на ЕС ProtectEU, но и с приоритета, посочен от самата Евроюст (в нейната международна стратегия), и чрез подписването на различни работни договорености, по-специално с държави от Латинска Америка¹⁰, включително с всичките шест държави от Латинска Америка, обхванати от настоящата препоръка. Освен това Евроюст подписа работна договореност с регионалната мрежа — Ибероамериканската асоциация на прокуратурите (AIAMP), представляваща 22 ибероамерикански прокуратури, и меморандум за разбирателство с Ибероамериканската мрежа за международно правно сътрудничество (IberRed), с който се предоставя достъп до системата за сигурна комуникация Iber@. С тези усилия Агенцията на Европейския съюз има за цел да подкрепя борбата с международната търговия с наркотици с произход от Южна Америка, която все повече засяга сигурността на Европейския съюз¹¹.

Друг важен фактор е дали е налице достатъчно **сближаване на нормативните уредби** с третата държава, за да се даде възможност за оперативно сътрудничество с агенциите на Европейския съюз. Това се отнася по-специално до спазването на върховенството на закона, основните права (включително забраната на смъртното наказание) и стандартите за защита на данните. Сред държавите с най-голямо оперативно значение или интерес към сътрудничество с Евроюст следва да се даде приоритет на тези, които показват висока степен на сближаване, или на държавите, които са в процес на привеждане на своите стандарти в съответствие с тези на Европейския съюз (по-

⁹ Вж. бел. под линия 2 по-горе.

¹⁰ <https://www.eurojust.europa.eu/states-and-partners/third-countries/working-arrangements>.

¹¹ В този контекст вж. заключенията на Съвета по правосъдие и вътрешни работи (ПВР) от 12—13 юни 2024 г. Също така Декларацията от Венеция от срещата на министрите на правосъдието от Г-7, 9—10 май 2024 г.

специално с Директивата относно правоприлагането¹²), в това число Канада, Чили, Коста Рика, Панама и Перу.

И накрая, ключов фактор е гарантирането на **съгласуваност** в отношенията на **агенциите и органите в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР)** с трети държави, по-специално между Европол, Европейската прокуратура и Евроюст. За тази цел в своята *стратегия за вътрешна сигурност ProtectEU*¹³ Комисията подчертава действията, които ще договори с оглед на „сключ(ването на) международни споразумения между ЕС и приоритетни трети държави за сътрудничество с Европол и Евроюст“. През 2023 г. Съветът упълномощи Комисията да води преговори по международни споразумения за сътрудничество в областта на правоприлагането между Европол и *Боливия, Еквадор, Мексико, Перу и Бразилия* — държави, които не са обхванати от решението на Съвета от 2021 г., с което се разрешава договарянето на споразумения за сътрудничество с Евроюст. Европейският съюз подписа международни споразумения за сътрудничество между Европол и полицейските органи на Еквадор¹⁴ и Бразилия, които са в процес на сключване. Логична следваща стъпка е да се даде разрешение на Комисията да договори споразумения с Боливия, Канада, Чили, Коста Рика, Панама, Перу и Обединените арабски емирства за сътрудничество с Евроюст, като по този начин допълнително да се рационализират и засилят правоприлагането и съдебното сътрудничество.

Следователно, като прилага тези критерии, Комисията препоръчва на Съвета да разреши започването на преговори със следните осем трети държави:

Боливия

Засилването на сътрудничеството между Евроюст и Боливия е от стратегическо значение, по-специално във връзка с производството и трафика на наркотици. Като трети по големина производител на кокаин в света, Боливия служи като критичен транзитен пункт и портал за контрабанда на наркотици в Европа, улеснявайки операциите на организирани престъпни групи.

Последните събития показват твърдия ангажимент на Боливия за укрепване на връзките с Евроюст както на стратегическо, така и на оперативно равнище. Боливия определи звено за контакт с Евроюст и участва в няколко оперативни и стратегически срещи и проучвателни посещения в Евроюст. Сътрудничеството с Боливия беше отбелязано като приоритет в стратегията на Евроюст за сътрудничество с международните партньори за периода 2024—2027 г., което отразява споделените интереси към борбата с престъпността, свързана с наркотиците. Съществуващите рамки, като например работната договореност между Боливия и Евроюст от 2024 г., предоставят солидна основа за съдебно сътрудничество. Освен това Боливия определи специално звено за контакт с Евроюст, което допълнително подобрява ефикасността на исканията за съдебно сътрудничество.

¹² Директива (ЕС) 2023/977 относно обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки и за отмяна на Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета, ОВ L 134, 22.5.2023 г. <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/977/oj>.

¹³ Вж. бел. под линия 2 по-горе.

¹⁴ Подписано на 23 септември 2025 г., Съветът прие своето решение за сключване на 30 март 2026 г., ОВ L 828, 15.4.2026 г.: <http://data.europa.eu/eli/dec/2026/828/oj>.

Държавата също така участва активно в механизма за засилено сътрудничество, подкрепян от Евроюст и програмата EL PACTO¹⁵. Този инструмент осигурява рамка за редовно сътрудничество с държавите от Латинска Америка, които са подписали работна договореност или друг инструмент за сътрудничество с Евроюст. Механизмът включва както европейски компонент, ръководен от Евроюст, така и вътрешен латиноамерикански компонент, ръководен от EL PACTO и прокуратурите на подписалите държави.

Всичко това подчертава готовността на Боливия да участва в международни инициативи в областта на правосъдието и служи за гаранция, че оперативното сътрудничество може да отговаря на стандартите на ЕС.

Боливия участва активно и в регионалните съдебни мрежи, включително IberRed и Иberoамериканската асоциация на прокуратурите (AIAMP), което укрепва основите на сътрудничеството. Евроюст създаде инструменти за сътрудничество с тези мрежи, като допълнително затвърди статута на Боливия като стратегически важен партньор.

Канада

Укрепването на сътрудничеството между Евроюст и Канада е от съществено стратегическо и оперативно значение, особено в областта на трафика на наркотици, измамите, изпирането на пари и киберпрестъпността. Канада и Европейският съюз са все по-засегнати от сложни престъпления, извършвани чрез кибернетични средства от организирани престъпни групи, които действат в различни региони. Канада е определена като приоритетен партньор в стратегията на Евроюст за сътрудничество с международните партньори за периода 2024—2027 г., което отразява силните взаимни интереси от задълбочаване на съдебното сътрудничество.

Канада е единомислещ партньор с висока степен на сближаване на нормативните уредби в ключови области, включително върховенството на закона, основните права и гаранциите за защита на данните. Съществуващото сътрудничество вече е стабилно: Канада се нарежда сред първите десет трети държави по отношение на исканията за съдебно сътрудничество от държави — членки на Европейския съюз. Това високо равнище на оперативна ангажираност подчертава необходимостта да се ускори получаването на доказателства и да се улесни потенциалното командироване на прокурор за връзка в Евроюст.

Канадските органи определиха звено за контакт с Евроюст и редовно участват в оперативни срещи, организирани в рамките на подкрепяни от Евроюст разследвания и наказателни преследвания на тежка и организирана престъпност с участието на държави членки и Канада.

Чили

Засилването на сътрудничеството между Евроюст и Чили е от съществено стратегическо и оперативно значение, тъй като Република Чили е все по-засегната от трафика на наркотици, свързан с действащи в Европейския съюз организирани престъпни групи. Съдебното сътрудничество с Чили е от съществено значение и за

¹⁵ EL PACTO е Програмата на Европа и Латинска Америка за подпомагане срещу транснационалната организирана престъпност.

борбата с организираната престъпност против собствеността, киберпрестъпността и изпирането на пари.

Чили определи звено за контакт с Евроюст и участва в няколко оперативни и стратегически срещи и проучвателни посещения в Евроюст. Република Чили е определена за приоритетен партньор в стратегията на Евроюст за сътрудничество с международните партньори за периода 2024—2027 г. През юли 2024 г. беше направена важна крачка напред, когато Главната прокуратура на Чили и Евроюст подписаха работна договореност. Тази договореност формализира използването на звената за контакт с Евроюст и гарантира по-тясна и по-ефикасна комуникация за ускоряване на разглеждането на исканията за съдебно сътрудничество в двете посоки. Оттогава оперативното и стратегическото сътрудничество се засилиха, а броят на исканията за помощ, включващи Чили и държави — членки на Европейския съюз, нарасна експоненциално. Чили стана координатор за Латинска Америка за 2026 г. за механизма за засилено сътрудничество, подкрепян от Евроюст и програмата EL RAcСТО.

Чили участва активно в няколко регионални съдебни мрежи, включително IberRed и Ибероамериканската асоциация на прокуратурите (AIAMP). Евроюст създаде инструменти за сътрудничество с двете мрежи. Тази многостепенна ангажираност допълнително укрепва основата за задълбочено сътрудничество с Чили. Държавата проявява силен интерес към привеждането на стандартите в съответствие с тези на Европейския съюз, например привеждането на законодателството за защита на данните в съответствие с Директивата относно правоприлагането (с помощта на EL RAcСТО).

Коста Рика

Укрепването на сътрудничеството между Евроюст и Коста Рика придобива все по-голямо оперативно значение, особено като се има предвид нарастващото излагане на Коста Рика на трафик на наркотици и организирана престъпност, дължащо се отчасти на диверсификацията на маршрутите за трафик към ЕС и на по-широкото нарастване на организираната престъпна дейност. Освен това държавата, заедно с Панама, се превръща в център за частните дружества, предлагащи цифрови услуги, и следователно представлява ключов партньор на Евроюст във връзка с цифровите доказателства.

Коста Рика определи звено за контакт с Евроюст и участва в няколко оперативни и стратегически срещи и проучвателни посещения в Евроюст. Коста Рика проявява силен интерес към задълбочаването на сътрудничеството с Евроюст и Европейския съюз в по-широк план. От 2024 г. вече е в сила работна договореност между Коста Рика и Евроюст, а неотдавнашният обмен на високо равнище подчертава този ангажимент, както и участието в механизма за засилено сътрудничество¹⁶. Главният прокурор е активен партньор в процеса на насърчаване на по-тясно съдебно сътрудничество.

Коста Рика също така изрази интерес да получи техническа помощ от Европейския съюз за привеждане в съответствие на съдебните стандарти и стандартите за защита на данните, като допълнително подчерта готовността си да засили сътрудничеството по наказателноправни въпроси.

¹⁶ Вж. по-горе в частта относно Боливия.

Еквадор

Укрепването на сътрудничеството между Евроюст и Еквадор е от решаващо значение поради ролята на Еквадор на важен център за производство и транзит на кокаин, което оказва въздействие върху европейския пазар и регионалната сигурност. По-специално, през 2022 г. Еквадор се очерта като водещ източник на доставки на кокаин за Европа, което му придава жизненоважно значение за стратегическото сътрудничество в борбата с организираната престъпност и трафика на огнестрелни оръжия.

Като се има предвид оперативното значение на Еквадор, държавата е определена за приоритетна в стратегията на Евроюст за сътрудничество с международните партньори за периода 2024—2027 г. Това категоризиране подчертава нарастващия интерес на Еквадор към укрепване на съдебното сътрудничество с Европейския съюз. През юли 2024 г. Еквадор се присъедини към държавите от Латинска Америка, които подписаха работна договореност с Евроюст, и се включи към механизма за засилено сътрудничество. Еквадор определи звено за контакт с Евроюст и участва в няколко оперативни и стратегически срещи и проучвателни посещения в Евроюст. Неотдавнашните ангажименти, като например обсъжданията на високо равнище, отразяват проактивния подход на Еквадор за укрепване на съществуващите връзки. По-специално, Евроюст и специализираните прокуратури за борба с организираната престъпност (UNIDOT и FEDOTI¹⁷) и изпирането на пари укрепват оперативното и стратегическото си сътрудничество, включително в контекста на засилените мерки за сигурност в еквадорските пристанища за борба с организираната престъпност и трафика на наркотици.

Еквадор също така изрази интерес към привеждане на своите стандарти в съответствие с тези на Европейския съюз, по-специално в областта на защитата на данните. За този ангажимент сочи и наскоро влязло в сила международно споразумение за сътрудничество с Европол, включващо всеобхватни разпоредби за защита на данните.

Панама

Съдебното сътрудничество с Панама е от голямо оперативное значение, особено във връзка с трафика на наркотици, киберпрестъпността, престъпленията против собствеността, измамите и изпирането на пари. Панама често се използва от организираните престъпни групи за регистрация и дейност на подставени дружества, участващи в изпирането на пари, и служи като ключов транзитен пункт за транспортирането на наркотици от Южна Америка към Европа.

Панама определи звено за контакт с Евроюст и участва в няколко оперативни и стратегически срещи и проучвателни посещения в Евроюст. Евроюст оказва подкрепа при множество разследвания и наказателни преследвания на държави — членки на Европейския съюз, с участието на Панама, като панамските органи поддържат тясна връзка с националните органи чрез Евроюст и участват активно в координационни срещи.

¹⁷ Наказателно преследване на **UNIDOT** означава съдебно производство, образувано от Националното специализирано звено на Еквадор за разследване на транснационалната организирана престъпност (на испански: *Unidad Nacional de Investigación contra la Delincuencia Organizada Transnacional*; **FEDOTI** е специализираната прокуратура за транснационална и международна организирана престъпност.

Освен това Панама и Евроюст си сътрудничат тясно за справяне с предизвикателствата и обменят най-добри практики в контекста на електронните доказателства и частните дружества, предлагащи цифрови услуги. От оперативна гледна точка през последните две години броят на случаите, свързани с Панама, се увеличи петкратно, но всяко допълнителното увеличение налага да бъде въведена възможност за систематичен обмен на лични данни.

Панама е определена за приоритетен партньор по силата на стратегията на Евроюст за сътрудничество с международните партньори за периода 2024—2027 г. През 2024 г. Главната прокуратура на Панама и Евроюст подписаха работна договореност, с която се формализира използването на звената за контакт с Евроюст и се осигурява по-тясна комуникация за ускоряване на разглеждането на исканията за съдебно сътрудничество в двете посоки.

Панама също така е част от няколко регионални съдебни мрежи, а именно IberRed и Ибероамериканската асоциация на прокуратурите (AIAMP), с които Евроюст е създала инструменти за сътрудничество. Европейската прокуратура подписа меморандум за разбирателство с AIAMP и работна договореност с Главната прокуратура на страната, което допълнително подсилва значението на Панама като партньор за регионално сътрудничество. Панама проявява интерес към привеждането на стандартите в съответствие с тези на Европейския съюз, например по отношение на защитата на данните.

Перу

Съдебното сътрудничество с Перу е от голямо значение. Като втори по големина производител на кокаин в света и ключов източник на наркотици, които са обект на трафик към Европейския съюз, усилията за сътрудничество с Перу са съсредоточени предимно върху борбата с трафика на наркотици, като същевременно се разглеждат престъпленията против собствеността, изпирането на пари и киберпрестъпността. Република Перу е включена като приоритетен партньор в стратегията на Евроюст за сътрудничество с международните партньори за периода 2024—2027 г.

Перу проявява силен интерес към сътрудничеството с Евроюст. През 2024 г. Главната прокуратура на Перу и Евроюст подписаха работна договореност, а неотдавнашният обмен на високо равнище подчертава ангажимента на страната за засилване на сътрудничеството. Перу определи звено за контакт с Евроюст и участва в стратегически и оперативни срещи и проучвателни посещения в Евроюст. Компетентните органи също така участват активно в механизма за засилено сътрудничество, в резултат на което през 2025 г. Евроюст подкрепи десетки активни разследвания по искане на перуанските органи.

Въпреки настъпилите оттогава правителствени промени Перу участва и в диалог за международно споразумение за сътрудничество с Европол и поиска техническа помощ от Комисията, за да приведе своите стандарти в областта на правоприлагането в съответствие с изискванията на Европейския съюз по отношение на защитата на данните.

Перу също така активно участва в регионални съдебни мрежи, а именно IberRed и Ибероамериканската асоциация на прокуратурите (AIAMP), с които Евроюст е създала инструменти за сътрудничество.

Обединени арабски емирства (ОАЕ)

Съдебното сътрудничество с Обединените арабски емирства (ОАЕ) е свързано основно с измами, особено измами с ДДС, трафик на наркотици, изпиране на пари, престъпления против собствеността и киберпрестъпност. Изглежда, че в ОАЕ са установени значителен брой организирани престъпни групи, чиято дейност е насочена срещу Европейския съюз, като те често служат като база за дистанционно ръководство или операции на тези мрежи, включително за трафик на наркотици, изпиране на пари и незаконно банкиране.

Съгласно стратегията на Евроюст за сътрудничество с международните партньори за периода 2024—2027 г. държавата има много голямо оперативное значение за борбата с организираната престъпност. Органите на ОАЕ участваха в няколко оперативни и стратегически срещи и проучвателни посещения в Евроюст. ОАЕ определиха звено за контакт с Евроюст и демонстрираха силен ангажимент за сътрудничество с Евроюст, както се вижда от ангажираността им по време на мисията на „Екип Европа“ през април 2025 г. и участието им в съвместен експертен семинар през юли 2025 г., на който бяха договорени конкретни стъпки за по-нататъшно задълбочаване на сътрудничеството. Подготвя се работна договореност с Евроюст, включително командироването на лице за контакт в Хага. Тези инициативи подчертават решимостта на държавата да действа като надежден партньор в борбата с транснационалната престъпност наред с Европейския съюз.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящата препоръка е в съответствие с действащата политика на Съюза в областта на съдебното сътрудничество между Евроюст и трети държави.

Беше постигнат напредък по отношение на подобряването на обмена на информация и сътрудничеството между държавите членки, както и между агенциите на Съюза и трети държави. С Регламент (ЕС) 2023/2131 за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1727 и Решение 2005/671/ПВР на Съвета по отношение на обмена на цифрова информация в случаи на терористични престъпления¹⁸ се укрепва рамката за сътрудничество с трети държави от страна на Евроюст, като се предвижда правно основание за командироването на прокурор за връзка от трета държава в Евроюст и сътрудничеството с Евроюст.

Освен това Регламент (ЕС) 2022/838 за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1727 по отношение на събирането, запазването и анализа в Евроюст на доказателства, свързани с геноцид, престъпления против човечеството и военни престъпления¹⁹ съдържа силна връзка с третите държави. И в двата законодателни акта се подчертава значението на тясното сътрудничество с трети държави за разследването и наказателното преследване на тежки престъпления.

¹⁸ Регламент (ЕС) 2023/2131 на Европейския парламент и на Съвета от 4 октомври 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета и на Решение 2005/671/ПВР на Съвета по отношение на цифровия обмен на информация по дела за тероризъм. ОВ L, 2023/2131, 11.10.2023 г., <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2131/oj>.

¹⁹ Регламент (ЕС) 2022/838 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1727 по отношение на запазването, анализа и съхранението в Евроюст на доказателства, свързани с геноцид, престъпления против човечеството, военни престъпления и свързани с тях престъпления.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Освен в горепосочените *стратегия на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021—2025 г.* и *стратегия за вътрешна сигурност ProtectEU*²⁰ подобни позовавания на значението на Евроюст и нейната жизненоважна роля за трансграничното съдебно сътрудничество са включени и в други тематични документи на политиката, като например *стратегията на ЕС за борба с трафика на хора*²¹; *програмата на ЕС за борба с тероризма*²² и *програмата и плана за действие на ЕС относно наркотиците*²³.

В съответствие с тези стратегически документи е засилено и международното сътрудничество в областта на правоприлагането. Въз основа на разрешението на Съвета²⁴ Комисията договори споразумения относно обмена на лични данни с Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол).

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Материалноправно основание**

С Регламент (ЕС) 2018/1727 относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) се установява правната уредба на тази агенция, и по-специално нейните цели, задачи и материална компетентност, разпоредбите за защита на данните и начините за сътрудничество с външни партньори.

Целта на настоящата препоръка е Съветът да даде разрешение на Комисията да води преговори по бъдещите споразумения от името на Съюза. Като се има предвид, че основната цел на споразуменията е да се засили съдебното сътрудничество между Евроюст и компетентните органи на съответните трети държави за борба с тежката престъпност чрез обмен на лични данни, материалноправните основания Съветът да разреши започването на преговори са член 16, параграф 2 и член 85.

- **Процесуалноправно основание**

В член 218, параграф 3 от ДФЕС се предвижда, че когато предвиденото споразумение не се отнася изключително или предимно до общата външна политика и политика на сигурност, Комисията представя препоръки на Съвета. Съветът приема решение, с което разрешава започването на преговорите и назначава преговарящ или ръководител на преговарящия екип на Съюза.

В член 218, параграф 4 от ДФЕС се предвижда, че Съветът може да дава указания за водене на преговорите до преговарящия и да определи специален комитет, с който преговарящият да се консултира.

²⁰ Вж. бележки под линия 1 и 2.

²¹ Съобщение на Комисията — Стратегия на ЕС за борба с трафика на хора за периода 2021—2025 г. (COM(2021) 171 final).

²² Съобщение на Комисията — ProtectEU: програма за предотвратяване и борба с тероризма, 26.2.2026 г. (COM(2026) 101 final).

²³ Съобщение на Комисията — Програма и План за действие на ЕС относно наркотиците за периода 2021—2025 г. (COM(2020) 606 final).

²⁴ Решение 7047/20 на Съвета от 23 април 2020 г. и Документ на Съвета CM 2178/20 от 13 май 2020 г.

Комисията препоръчва започването на преговори по споразумения между Европейския съюз и Боливия, Канада, Чили, Коста Рика, Еквадор, Панама, Перу и Обединените арабски емирства за сътрудничество между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и органите на тези трети държави, компетентни в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Комисията ще бъде назначена за преговарящ.

Процесуалноправното основание за предложеното решение за разрешаване на започването на преговори по предвидените споразумения е член 218, параграфи 3 и 4 от ДФЕС.

- **Избор на преговарящ**

С оглед на факта, че предвидените споразумения обхващат изключително въпроси, различни от общата външна политика и политика на сигурност, Комисията следва да бъде определена за преговарящ съгласно член 218, параграф 3 от ДФЕС.

- **Компетентност на Съюза**

Съюзът е компетентен да определя структурата, функционирането, областта на действие и задачите на Евроюст, както и да предвижда гаранции във връзка със защитата на личните данни по отношение на съдебното сътрудничество с трети държави.

С Регламента за Евроюст се определят специфични правила относно предаването на лични данни от Евроюст извън Европейския съюз. В член 56, параграф 2 от него се изброяват ситуации, при които Евроюст може законосъобразно да предава лични данни на съдебните органи на трети държави. От разпоредбата следва, че за структурно предаване на лични данни от Евроюст на съответната трета държава се изисква сключването на съответни обвързващи международни споразумения между Европейския съюз и третата държава, с които се предоставят подходящи гаранции по отношение на защитата на правото на неприкосновеност на личния живот и на други основни права и свободи на лицата. В съответствие с член 3, параграф 2 от ДФЕС бъдещите споразумения попадат в обхвата на изключителната външна компетентност на Съюза.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

N/A

- **Пропорционалност**

Целите на Съюза във връзка с настоящата препоръка за решение на Съвета, изложени по-горе, могат да бъдат постигнати само чрез сключване на обвързващи международни споразумения, в които се предвиждат необходимите мерки за сътрудничество, като същевременно се осигурява подходяща защита на основните права. Както е предвидено в Регламент (ЕС) 2018/1727 за Евроюст, разпоредбите на бъдещите споразумения също ще бъдат ограничени до това, което е необходимо за постигане на основните цели, заложи в него. Едностранните действия на държавите членки спрямо третите държави не представляват алтернатива, тъй като Евроюст има уникална роля. Едностранните действия също така не биха осигурили достатъчна основа за съдебно сътрудничество между Евроюст и трети държави и не биха осигурили необходимата защита на основните права.

- **Избор на инструмент**

Настоящата препоръка за решение на Съвета се представя в съответствие с член 218, параграфи 3 и 4 от ДФЕС, в които се предвижда Съветът да приеме решение за разрешаване на започването на преговори и за назначаване на преговарящ на Съюза. Съветът може също така да дава указания за водене на преговорите до преговарящия. Не съществува друг правен инструмент, който би могъл да се използва за постигане на целта, изложена в настоящата препоръка.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

N/A

- **Консултации със заинтересованите страни**

N/A

- **Събиране и използване на експертни становища**

Събирането на експертни становища се основава на оперативните данни, получени от Евростат.

- **Оценка на въздействието**

N/A

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

N/A

- **Основни права**

Със споразуменията следва да се зачитат основните права и да се спазват принципите, признати в Хартата, и по-специално правото на личен и семеен живот, признато в член 7 от Хартата, правото на защита на личните данни, признато в член 8 от Хартата, и правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, признато в член 47 от Хартата. Освен това е забранен всеки обмен на информация, който води до нечовешко и унижително отнасяне и наказание и, ако е приложимо, е свързан със смъртно наказание.

Обменът на лични данни и обработването им от органите на трета държава засягат основните права на неприкосновеност на личния живот и защита на данните. В тази връзка със споразуменията ще се гарантира прилагането на подходящи гаранции по отношение на личните данни, предавани съгласно споразуменията, в съответствие с правото на Съюза.

По-специално, упражняването на определени лични права може да бъде забавено, ограничено или отказано, доколкото това е необходимо и пропорционално, като се вземат предвид основните права и интереси на субекта на данните, само по съображения от важен обществен интерес, по-специално за да се предотвратят вреди за текущо наказателно разследване или наказателно преследване.

Освен това със споразуменията ще се гарантира, че обменът на лични данни между Евроюст и третите държави се извършва в съответствие с принципа на недискриминация и член 52, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз²⁵, с които се гарантира, че намесата в основните права, гарантирани съгласно Хартата, е ограничена до необходимото за действителното постигане на преследваните цели от общ интерес при спазване на принципа на пропорционалност.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Няма отражение върху бюджета на Съюза.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Ще се извършва редовно докладване и предаване на информация до Съвета и Европейския парламент.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

N/A

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на препоръката**

С настоящата препоръка се дават правомощия на Комисията да води преговори. С нея също така се установяват насоки за водене на преговорите.

²⁵ Харта на основните права на Европейския съюз, *ОВ С 202*, 7.6.2016 г., http://data.europa.eu/eli/treaty/char_2016/oj.

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори по споразумения между Съюза и Боливия, Канада, Чили, Коста Рика, Еквадор, Панама, Перу и Обединените арабски емирства за сътрудничество между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и компетентните органи за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси на тези трети държави

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 16, параграф 2 и член 85 във връзка с член 218, параграфи 3 и 4 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета¹ беше приет на 14 ноември 2019 г. и се прилага от 12 декември 2019 г.
- (2) Съгласно член 52 от Регламент (ЕС) 2018/1727 Евроюст може да установява и поддържа сътрудничество с органите на трети държави и с международни организации. За тази цел на всеки четири години, след консултации с Комисията, Евроюст трябва да подготвя стратегия за сътрудничество, в която да определя третите държави и международните организации, с които има оперативна необходимост от сътрудничество. В съответствие с това, след консултации с Комисията, Евроюст изготви такава стратегия за сътрудничество за периода 2024—2027 г.
- (3) С Регламент (ЕС) 2018/1727, и по-специално с член 56 от него, се установяват общите принципи за предаване на лични данни от Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) на трети държави и международни организации. Евроюст може да предава лични данни на трета държава въз основа на международно споразумение, сключено между Съюза и тази трета държава съгласно член 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз, което предоставя достатъчни гаранции по отношение на защитата на личния живот и на основните права и свободи на физическите лица.
- (4) Следва да започнат преговори с оглед на сключването на такива споразумения между Съюза и Боливия, Канада, Чили, Коста Рика, Еквадор, Панама, Перу и Обединените арабски емирства. Подборът на тези държави се основава на

¹ Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и за замяна и отмяна на Решение 2002/187/ПВР на Съвета (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 138, <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

оценка на оперативните нужди, установени например в стратегията на Евроюст за сътрудничество с международните партньори за периода 2024—2027 г., на необходимостта да се осигури съгласуваност със сътрудничеството с други агенции и органи в областта на правосъдието и вътрешните работи като Европол, както и на стратегическите интереси, свързани със сигурността на Европейския съюз, по-специално в областта на организираната престъпност и трафика на наркотици.

- (5) Споразуменията с тези държави следва да предоставят правно основание за систематичния обмен на лични данни и командироването на прокурори за връзка — инструменти, които не са налични въз основа на собствените работни договорености на Евроюст.
- (6) Когато е необходимо, Комисията следва да се консултира с Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД), включително по време на преговорите по споразуменията, и при всички случаи следва да проведе консултации с ЕНОЗД преди сключването на споразуменията.
- (7) Със споразуменията следва да се зачитат основните права и да се спазват принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално правото на личен и семеен живот, признато в член 7 от Хартата, правото на защита на личните данни, признато в член 8 от Хартата, и правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, признато в член 47 от Хартата. Освен това е забранен всеки обмен на информация, който води до нечовешко и унижително отношение и наказание и, ако е приложимо, е свързан със смъртно наказание. Споразуменията следва да се прилагат в съответствие с тези права и принципи.
- (8) Споразуменията следва да не засягат и да не възпрепятстват предаването на лични данни или други форми на сътрудничество между органите, които отговарят за опазването на националната сигурност.
- (9) Ирландия е обвързана от Регламент (ЕС) 2018/1727 и поради това участва в приемането на настоящото решение.
- (10) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (11) Във връзка с настоящото решение и приложението към него бяха проведени консултации с ЕНОЗД, който представи становище на (дата),

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Разрешава се започването на преговори по международни споразумения между Съюза и Боливия, Канада, Чили, Коста Рика, Еквадор, Панама, Перу и Обединените арабски емирства за сътрудничество между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и компетентните органи за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси на тези трети държави.

Член 2

За преговарящ от името на Съюза се определя Комисията.

Член 3

Адресат на указанията за водене на преговори, които се съдържат в приложението към настоящото решение, е Комисията.

Член 4

Преговорите се водят в консултация с/със [подготвителния орган на Съвета], който се определя за специалния комитет, предвиден в член 218, параграф 4 от ДФЕС.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*